

DIPLOMADOLGOZAT

KOVÁCS DÁNIEL ÁDÁM

Nővényorvos szak

Keszthely

2023

A DIPLOMADOLGOZAT TARTALMI KIVONATA

Gyephozam-vizsgálatok a Tapolcai-medencében

Kovács Dániel Ádám

Növényorvos MSc, nappali tagozat

Agronómia Tanszék / Növénytermesztési Tudományok Intézet

Belső konzulens: Dr. Lepossa Anita, egy. docens, NTTI Agronómiai Tanszék, GEOC, Keszthely

A legeltetési állattartásnak a közeljövőben várhatóan növekszik a szerepe, a hazai gyepek termésének mennyiségi és minőségi adatairól ugyanakkor kevés információ áll rendelkezésre. Diplomamunkámban 0,32 ha nedves gyepen végeztem hozamvizsgálatokat a 2022-es vegetációs időszakban. Az aktuálisan elérhető gyeptermetést kéthetes időközönként vett nyírási próbával, illetve tömörített gyepmagasság mérésén alapuló tárcsás mérőeszkőzzel becsültem, és vizsgáltam a gyeptermetés fontosabb takarmányparamétereit. Arra voltam kíváncsi, hogy a két módszerrel becsült gyepmagasság- és hozam adatok mekkora eltérést mutatnak.

2022. április 8. és augusztus 5. között kétheti mérésekkel nyírási próbával, valamint Grasshopper G2 RPM típusú tárcsás eszköz segítségével becsültem a zöldfü-, illetve szénatermetés nagyságát. A nyírási próba mintaterein 5-5 növénymagasság-adatot rögzítettem. A terepi mérésekből származó növényminták legfontosabb beltartalmi paramétereit FOSS NIRSTTM DS2500F típusú infravörös mérőeszkővel, Grass and Alfalfa Silage mérőprogrammal határoztam meg.

A mérőbottal mért átlagos magasság 23 és 69 cm között alakult, míg a tárcsás méréssel kapott tömörített gyepmagasság 5,8 és 16,5 cm közé esett. A becsült szénatermetés június 17-ig folyamatosan növekedett, legnagyobb értéke a nyírási próba alapján 3,5 t/ha volt. Május harmadik és augusztus első dekádjában lényegében azonos termést becsült a két módszer. Legnagyobb, közel ötszörös eltérést a tavaszi első mérés eredményezte: a nyírási próba adta a magasabb értéket. A gyeptermetés szénanyag tartalma 25,3 és 42,3% között változott a vizsgálat időszakában. Utóbbi, kiugróan nagy értéket az előző év hasznosítatlan és télen elszáradt növényanyaga okozta. A fehérjetartalom 12,1 és 16,7% között változott, átlagosan 14,5% volt, legnagyobb értéket a sarjúnövedékben mutatta. A jellemző hamutartalom 5,2%, a rosttartalmak pedig 8,8% ADF, valamint 14,9% NDF. A gyepterület első kaszálása június 18-án történt. A vizsgálati eredmények alapján ekkor 1 ha területre kalkulálható fehérjehozam 365 kg értéknek adódott.

Szoros szignifikáns ($P < 0,05$) kapcsolat mutatkozott a mérőbottal mért átlagos gyepmagasság és a tárcsa által rögzített, tömörített gyepmagasság-értékek között ($R^2 = 0,9$), míg a nyírási próbával ill. tárcsás mérővel kapott gyep hozam adatok között csak közepes erősségű pozitív összefüggés volt. Eredményeim egyértelműen jelzik, hogy hazai gyepekre a Grasshopper G2 RPM típusú tárcsás mérőeszköz megfelelő használatához új egyenletre van szükség, mely megbízhatóbb termésbecslést nyújtana.